

Muti, Carlo Maria Giulini, Nino Sanzogno, Fernando Previtali, Aldo Ceccato, solisti come Maurizio Pollini, Dino Ciani, Salvatore Accardo, Ruggiero Ricci, cantanti come Tito Gobbi, Giulietta Simionato, Cesare Siepi, Giuseppe di Stefano, Mario del Monaco, Renata Scotto, Anna Moffo, Piero Cappuccilli, Giacomo Aragall, Luciano Pavarotti. Naturalmente la lista è assolutamente incompleta. Ma è lunga anche la fila degli artisti ungheresi invitati all'estero: i cantanti Ilona Tokody, Vera Kincses, Éva Marton, László Polgár, Lajos Miller, Júlia Hamari, Dénes Gulyás, parecchi solisti, complessi musicali. Al principio mia madre era sola, senza „avversari”. Il Ministero della Cultura Ungherese l'aveva incaricata di alzare il livello della vita musicale ungherese a quello di prima della guerra. Più tardi era nata l'*Interkonzert*, l'agenzia statale che doveva coordinare i movimenti degli artisti.

Dal 1989 le frontiere si sono aperte, tutto è più facile e contemporaneamente più difficile. Sono sorte parecchie agenzie, l'Ungheria per gli artisti non è più tanto „esotica” è un paese come gli altri, si viene per il solito cachet, a meno che qualcuno riesca convincerli del contrario (cosa che feci continuamente durante la mia carica di Direttore delle Relazioni Internazionali presso l'Opera di Budapest). Naturalmente la vita musicale ungherese è tuttora di massima rilevanza, ma si deve conquistare un rango ancora più importante. Il futuro comunque, cioè l'entrata nell'Ue, sarà senz'altro decisiva anche nel campo culturale.

Donatella Failoni

Temetőben. Emléke ma is élő Magyarországon: létrejött a Failoni Kamarazenekar, az Operában van Failoni bérlet, fényképei több helyen is jelen vannak a színházban. Apám azonban nem az első, de nem is az utolsó volt az olasz karmesterek sorában aki történelmet írt a magyar zenei életben. Előtte Tango Egisto, utána egy-egy előadást Molinari Pradelli, Bartoletti, majd 1959-től hosszú éveken át, Lamberto Gardelli dirigált az Állami Operaházban, ahol Giuseppe Patané is rendszeres vendég volt. Mostanában pedig Rico Sacconi a Filharmóniai Társaság Zenekarának vezető karmestere.

Apám halála után édesanyám, Failoni Nelly impresszáriós tevékenységbe fogott, amelyet 40 évig folytatott. Azokban a „nehéz” években, amikor Magyarországot vasfüggöny választotta el a világtól, a művészek féltek a szocialista országoktól. Édesanyámnak – akinek széleskörű személyes ismeretségei voltak a zenei világban – sikerült rábeszélnie a művészeket nemcsak arra, hogy eljőjenek ide, de arra is, hogy szokásos tiszteletdíjuk feléért vagy negyedéért lépjenek fel. Az idő múltával persze a helyzet lassan javult. Budapestre és a nagy vidéki városokba olyan magas színvonalú művészek érkeztek, mint Carlo Zecchi, Mario Rossi, Claudio Abbado, Riccardo Muti, Carlo Maria Giulini, Nino Sanzogno, Fernando Previtali, Aldo Ceccato karmesterek, Maurizio Pollini, Dino Ciani, Salvatore Accardo szólisták, Tito Gobbi, Giulietta Simionato, Cesare Siepi, Giuseppe di Stefano, Mario del Monaco, Renata Scotto, Anna Moffo, Piero Cappuccilli, Giacomo Aragall, Luciano Pavarotti. Természetesen a lista messze van a teljéstől. De hosszú azoknak a magyar művészek sora is, akiket külföldre, azaz Olaszországba is szerződtettek: Tokody Ilona, Kincses Veronika, Marton Éva, Polgár László, Miller Lajos, Hamari Júlia, Gulyás Dénes, azonkívül szólisták, hangszeres együttesek és sokan mások. Kezdetben anyám egyedül dolgozott „konkurencia” nélkül. A Magyar Művelődésügyi Minisztérium bízta meg azzal, hogy emelje a magyar zenei élet színvonalát a háború előtti szintre. Később létrejött az Interkonzert, amely állami céggént felügyelte a művészek „importját és exportját”. 1989-ben megnyíltak a határok: minden könnyebb lett, de egyben nehezebb is. Számos új közvetítő iroda született, Magyarország már nem olyan „egzotikus” a művészek számára, olyan ország mint a többi, ugyanolyan gázsit várnak mint máshol – hacsak valaki meg nem győzi őket az ellenkezőjéről, mint tettem én folyamatosan, amíg a Magyar Állami Operaház Nemzetközi Kapcsolatok Osztályának voltam a vezetője.

Természetesen a magyar zenei élet ma is igen jelentős helyet foglal el a világban, de még sokkal magasabb rangra kellene emelkednie. A jövő, vagyis az EU-hoz való csatlakozás nyilvánvalóan döntő jelentőségű lesz a magyar zenei élet számára is.

Donatella Failoni

Cultural contacts between Italy and Hungary have a long tradition which continues to endure. My father Sergio Failoni came to Budapest in 1928 with the theatre Carlo Felice of Genoa to direct Aida. From then on, and after his death in 1948, my mother and I were engaged for a long time in bringing to Hungary international artists, often convincing them to reduce their usual fees. Since 1989, with the opening of the borders, many booking agencies have been established. Hungary isn't so „exotic” anymore, but rather is a country like others where artists come for their usual fees. Meanwhile, Hungarian musical life remains very important internationally, not least in view of its pending entry into the European Union.